

T.C.
İZMİR
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/111482
KARAR NO : 2024/111482

DAVACI : [REDACTED]
VEKİLİ : AV. NİHAT KAYA - [REDACTED]

DAVALI : İZMİR VALİLİĞİ
VEKİLİ : [REDACTED]

DAVANIN ÖZETİ : İzmir Şehir Hastanesi Endoskopi Ünitesinde hemşire olarak görev yapan davacı tarafından; icap nöbet ücretlerinin ödenmesi istemiyle yaptığı başvurunun reddine ilişkin 17.09.2024 tarihli, 254111482 sayılı işlemin; hukuka aykırı olduğu, icap nöbeti tutmasına rağmen haksızca ve adil olmayan şekilde talebinin reddine karar verildiği, red kararının her şekilde, Anayasa, Kanun, Yönetmelik, emsal davalar ve başka kurum uygulamaları dikkate alındığında haksız ve hukuksuz olduğu, Yönetmelik maddesine göre görevini yapmakta ve normal mesaisinin dışında önemli derecede efor ve emek sarf etmekte fakat yaptığı ekstra işin karşılığını alamamakta olduğu, Yönetmeliğin 42/C maddesi ücretin ödenmeyeceğine ilişkin bir takdir hakkı tanımadığı, idareye sadece acil nöbetine iştirak edecek diğer sağlık ve yardımcı sağlık personelinin kimler olacağını ve bunların miktarını tesbit yetkisi vermekte olduğu ileri sürülerek iptali istenmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davanın süresinde açılmadığı, icap nöbeti tutacaklara verilecek ücretin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesinde düzenlenmiş olduğu, söz konusu düzenlemenin tarihçesi ve getiriliş amacına birlikte bakıldığında; 21.06.2005 tarihli ve 5371 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33 üncü maddesi hükmünde birincil olarak tutulan nöbetin karşılığının izin almak olduğunun açıkça görüldüğü belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren İzmir 3. İdare Mahkemesi'nce gereği görüldü:

Davalı idarenin usule yönelik süre aşımı itirazı yerinde görülmeyle işin esasına geçildi.

Uyuşmazlık, icap nöbet ücretlerinin ödenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemde kaynaklanmaktadır.

T.C. Anayasasının "Zorla Çalıştırma Yasağı" başlıklı 18. maddesinin 1. fıkrasında; Hiç kimsenin zorla çalıştırılmayacağı ve angaryanın yasak olduğu belirtilmiş; **"Ücrette Adaletin Sağlanması" başlıklı 55. maddesinde de;** ücretin emeğin karşılığı olduğu, Devletin, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alacağı kurala bağlanmıştır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Ek 33. maddesinde; "Yataklı tedavi kurumları, seyyar hastaneler, ağız ve diş sağlığı merkezleri, aile sağlığı merkezleri, toplum sağlığı merkezleri ve 112 acil sağlık hizmetlerinde haftalık çalışma süresi dışında normal, acil veya branş nöbeti tutarak, bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen memurlar ile sözleşmeli personele, izin suretiyle karşılanamayan her bir nöbet saati için (nöbet süresi kesintisiz 6 saatten az olmamak üzere), aşağıda gösterilen gösterge rakamlarının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu hesaplanacak tutarda nöbet ücreti ödenir. (...) Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 50 nci maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar ile yataklı tedavi kurumlarında çalışan ve 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Kanunun ek 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanır. İcap nöbeti tutan ve bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen **memurlar ile sözleşmeli personele**, izin suretiyle karşılanamayan her bir icap nöbeti saati için, icap nöbeti süresi kesintisiz 12 saatten az olmamak üzere, yukarıda nöbet ücreti için

3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : [REDACTED]
KARAR NO : 2 [REDACTED]

belirlenen ücretin yüzde 40'ı tutarında icap nöbet ücreti ödenir. (...)" hükmü yer almaktadır.

13/01/1983 tarih ve 17927 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliğinin** "C-Nöbet Esasları" başlıklı **41. maddesinde**; "Genel olarak yataklı tedavi kurumlarında nöbet; normal çalışma saatleri dışında ve resmi tatil günlerinde dışarıdan gelecek hastalarla, kurum içindeki hastaların acil durumlarında tıbbi ve bununla ilgili idari ve teknik yardımları vaktinde sağlayabilmek, olması muhtemel idari ve teknik olay ve kasalara zamanında müdahale edebilmek amacını güder. (...)" düzenlemesine, "Nöbet türleri" başlıklı **42. maddesinde**; "Nöbet hizmetleri evde nöbet, normal, acil, branş nöbeti olarak dört şekilde yürütülür. Acil ve branş nöbetlerinin hangi hallerde, tutulacağı hastanenin türüne, iş durumuna, personel mevcuduna, hizmetin gereklerine göre baştabib tarafından tesbit edilir. Eğitim Hastanelerinde de uzman ve uzmanlık eğitimi görenlerden kimlerin hangi nöbete gireceklerini ve ne nöbeti tutacaklarını da baştabib tesbit eder. A; İcapçı nöbeti (Ev nöbeti): Uzman adedi nöbet tutacak miktarlardan az, fakat birden fazla olan kurumlarda uzmanlar sırayla ev nöbetini tutarlar. Bunun için aylık ev nöbet listeleri hazırlanır. Ev nöbetçisi mesai saatleri dışında kurumun idari ve tıbbi her türlü gereklerinden sorumludur. Ev nöbetçisi akşam ziyaretlerini yapmaya, mesai dışında bulunduğu yeri bildirmeye, kuruma her davette gelmeye mecburdur. (...)" düzenlemesine yer verilmiş, "Hemşire, ebe ve hemşire yardımcılarının nöbetleri." başlıklı **48. maddesinde de**; sayılan unvanda görev yapanların nöbet usul ve esasları düzenlenmiştir.

Dava dosyasının incelenmesinden; İzmir Şehir Hastanesi Endoskopi Ünitesinde hemşire olarak olarak görev yapan davacı tarafından, icap nöbet ücretlerinin ödenmesi istemiyle yapılan başvurunun reddedilmesi üzerine bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Buna göre; 657 sayılı Kanun'un Ek 33. maddesinde, icap nöbetinin yalnızca uzman hekimler tarafından tutulan bir nöbet şekli olduğuna dair bir düzenleme bulunmadığı, aksine, maddede icap nöbeti tutan memurlar ve sözleşmeli personel denilmek suretiyle kapsamın geniş tutulduğu ve icap nöbeti tutan memur ve sözleşmeli personele bu nöbetin karşılığında izin kullandırılması, şayet tutulan nöbet izin kullandırılarak karşılanamıyorsa da nöbet ücreti ödenmesi gerektiğinin hüküm altına alındığı dikkate alındığında, fiilen icap nöbeti tutan ve bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanmasına müsaade edilmeyen memurlar ile sözleşmeli personele, izin suretiyle karşılanamayan her bir icap nöbeti saati için, 12 saatten az olmamak ve aylık toplam 120 saati geçmemek üzere, 657 sayılı Kanun'un Ek 33. maddesi uyarınca icap nöbeti ücreti ödenmesi gerektiği sonucuna varılmış olup, 657 sayılı Kanun'un Ek 33. maddesi kapsamında icap nöbeti ücretinin ödenip ödenmemesi noktasında ilgilinin uzman hekim olup olmaması şeklinde bir kriter uygulanması yasal olarak mümkün değildir.

Bu çerçevede, 657 sayılı Kanunun Ek 33'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının açık hükmü karşısında, sadece davet üzerine sağlık kurumuna gidilerek fiilen çalışılan süreler için değil aynı zamanda evde geçirilen icap nöbeti süreleri için de nöbet ücreti verilmesi veya izin kullandırılması gerektiği açık olup, davacıya icap nöbeti tuttuğu süreler için icap nöbet ücreti ödenmesi gerektiğinden aksi yönde tesis edilmiş olan başvurunun reddine dair dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin **iptaline**, aşağıda dökümü yapılan yargılama gideri ile karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 18.000,00-TL vekalet ücretinin davalı idare tarafından davacıya verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmesi halinde derhal, talep edilmemesi halinde kararın kesinleşmesinden sonra re'sen davacıya iadesine, kararın tebliği tarihini izleyen günden itibaren **otuz (30) gün** içinde İzmir Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere, 18/06/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Üye

T.C.
İZMİR
3. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : [REDACTED]
[REDACTED] 02 [REDACTED]

YARGILAMA GİDERLERİ	:
Başvurma Harcı :	427,60 TL
Karar Harcı :	427,60 TL
Vekalet Harcı :	60,80 TL
Posta Gideri :	86,00 TL
TOPLAM :	1.002,00 TL

